

V Velikih Laščah se je osnoval odbor, ki misli s pomočjo »Slovenskega pisateljskega podpornega društva« letos meseca avgusta v Spodnjih Rétijah pokojnemu Levstiku postaviti mal spomenik. Ker je rojstvena hiša pesnikova lesena, da ni možno vzdati na nji spominske plošče, kani odbor pri Rétijah poleg okrajne ceste, držče iz Velikih Lašč v Ribnico, na primernem mestu, le nekoliko korakov od Levstikove rojstvene hiše, postaviti kamenito piramido pesniku v spomin.

Osebnosti. Nj. V. presvetli cesar je gospoda c. kr. profesorja *Jožefa Marna* v Ljubljani, predsednika »Matice Slovenske«, imenoval za častnega kanonika. G. profesor je o tej priliki prejel mnogo čestitek iz vseh pokrajin slovenskih in dne 10. februarja se mu je poklonil tudi »Matičin« odbor po zastopnikih svojih ter izrazil svoje veselje, da je odlikovan vrl duhovnik, vesten učitelj, izboren pisatelj in mnogozaslužen predsednik »Matice Slovenske«. — G. prof. *Simon Rutar*, ki je bil imenovan na mesto pokojnega prof. Raiča na ljubljansko realko, prišel je sredi februarja v Ljubljano, kjer je pričel svoje službovanje.

»Matičin« odbor je imel dne 20. februarja daljšo sejo, v kateri je med drugimi stvarmi ukrenil, da »Matica« izdá letos nastopne knjige: 1. *Letopis*, urednik prof. dr. L. Požar; 2. *Erjavčevi zbrani spisi*, II. del, urednik Fr. Levec; 3. »*Dušeslovje*« I. del, spisal dr. Fr. Lampe. Dalje je odbor po daljšem razgovoru z večino glasov sklenil založiti tudi »Slovensko-laško slovnico«, katero je po odborovem naročilu spisal že pred več leti g. prof. *Jožef Križman* v Pazinu.

Muzejsko društvo je priredilo dne 19. januarja t. l. shod, pri katerem je gospod *Deschmann* razkazoval raznovrstne zanimive predmete, knjige in slike, darovane deželni muzeju. Najprej je predložil knjigo: »Reisen in Lykien, Milyas und Kibyrtis. Wien, 1889,« katero sta izdala s podporo c. kr. naučnega ministerstva Evgen Petersen in Feliks pl. Luschan. Krasno opravljena knjiga prinaša grške in semitske starine, nadpise in tipične podobe ondodnih prebivalcev. Splošno zanimanje gledalcev je vzbudila zbirka krasnih lesorezov iz dela »Die oesterreich-ungarische Monarchie in Wort und Bild«, katero je podaril zdaj že pokojni cesarjevič Rudolf deželni muzeju. Iz nje vidimo, kako lepo napreduje ksilografija v Avstriji, odkar se je za cesarjevičevo literarno in umetnostno podjetje ustanovil po načrtu g. Hechta nov lesopisni zavod v dunajski državni tiskarni. Med vsemi slikami so se navzočni društveniki najbolj čudili izbornemu delu našega rojaka in slikarja Jurija Šubica »Žrmlje«. Slika, predstavljajoča deklico, ki melje z ročnim mlinom, bode priložena zvezku, ki bo opisaval národno življenje štirskih Slovencev. Drugo zbirko »Vzorni obrazi Deffereggerjevi« je daroval muzeju g. Peter pl. Radič. V drugem delu predavanja svojega je govoril g. kustos o pismih, katere je dopisoval baron *Žiga Zois* od 1808. do 1019. l. baronu Jožefu Erbergu, odgojatelju cesarjeviča Ferdinanda, poznejšega cesarja Ferdinanda I. na Dunaj. Deset pisem obsezajoča zbirka je bila sprva shranjena v dolškem arhivu, poslej jo je dobil po nakupu deželni muzej. V njih razpravlja slavni kranjski mecen raznovrstne prirodoznanske, gospodarske in zgodovinske stvari. V prvem listu piše o pticah in različnih ornitologijskih predmetih, v naslednjih o vrtnarstvu, gospodarstvu in utrdbi Golovca in Rožnika pred francosko invazijo leta 1809. Najbolj pa zanimajo pisma, tikajoča se slovenskega slovstva; kajti Žiga Zois ni bil samo prirodoznanec, ampak tudi izvrsten slavist. Za knjižnico svojo je nabiral slovanske starine, dragocene tiske, nenavadne knjige in rokopise; med poslednjimi je znamenit dnevnik (diarium) očetov jezuitov, v katerega so redovniki za svojega blizu dvestoletnega bivanja v Ljubljani od dne do dne zapisovali mestne dogodke. Ta za zgodovino ljubljanskega mesta važni rokopis je podaril Žiga Zois baronu Erbergu, sedaj ga hrani deželni muzej. Posebno zaslugo pa ima Zois, da je znal poiskati, vzbujati talente.